

Lhář

JAKUB ČWIEK

knihazřetí

TRIFID

Jakub Ćwiek
Lhář – kniha třetí

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována,
rozmnožována ani jinak šířena
bez písemného souhlasu vydavatele.

Copyright © by Jakub Ćwiek, 2011

All rights reserved.

Translation © Robert Pilch, 2013

Cover © Piotr Cieśliński, 2013

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2013

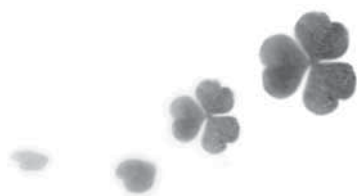
ISBN 978-80-7387-665-4

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

knih a třetí

Lhář

JAKUB ČWIEK

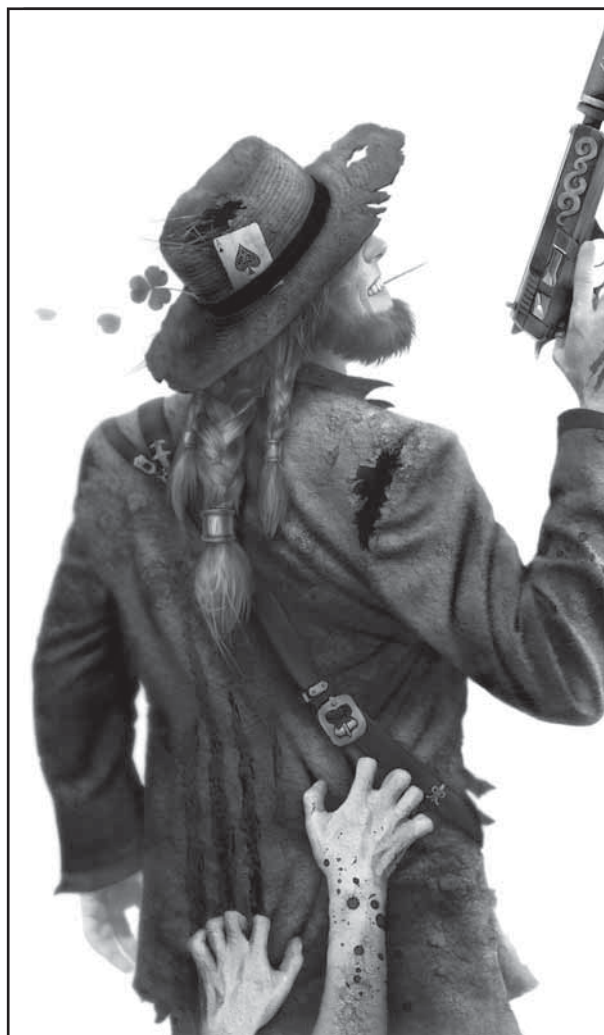

Stanislav Juhaňák - TRITON
Praha

knih a třetí

Lhář

JAKUB ČWIEK

PROLOG

Súdán, současnost

„Už? Tohle je všechno?“ nechtěl věřit pan Czarnolaski. „Kvůli tomuhle všeccka ta mr... ehm, všechna tahle ná-maha?“

Před ním na dřevěných paletách stál prostý kamenný sarkofág. Vyrobený z obyčejného kamene a bez jakýchkoli ornamentů nevypadal nijak impozantně. Zvláště pro někoho, kdo očekával přinejmenším Šalamounův poklad.

Czarnolaski si jemně otřel z pocené čelo – pořád na něm měl opruzeniny od koženého klobouku – a potáhl si kalhoty zatížené koženým bičem. Pak se otočil a do kouta stanu vyslal k šéfovi expedice nejhněvivější ze svých pohledů.

„Co to, kurva, vlastně je, pane Wiesi?“

Archeolog se zhluboka nadechl. Byl to hubený, vyschlý muž s úsměvem jako z lahve denaturátu a kůži v obličejí měl napnutou tak, až se zdálo, že s každou grimasou začne prskat. S takovou vizáží musel mluvit buď přesvědčivě, rychle a obratně, nebo zapomenout na jakékoli granty a sponzory. Profesor Wiesław Tutka ke svému štěstí nikdy neměl potíže s dobrými monology.

„Tohle, pane Jane, je sarkofág svatého Eustacha z druhého století,“ řekl, přešel k němu a položil ruku na kamennou desku, „zvaného Eustachem Římským podle místa svého původu. Než se stal katolickým svatým, jmenoval se Placid a byl římským vojákem vyzna-

čujícím se bojovností a odvahou. Císař ho za zásluhy jmenoval velitelem legií v Malé Asii. Legenda tvrdí...“

„Že našel nějaké skvělé poklady? Protože jinak o tom nechci vůbec nic slyšet,“ skočil mu do řeči Czarnolaski a poškrábal se na mohutném bříše. Pod nosem a v prohlubních pod očima se mu tvořily kapky potu. Jeho naducané tváře získaly růžovou barvu a vypadal teď jako rozzuřená verze prasátka Porkyho. „Nemusí to být zlato. Stačí svatý grál, například, nebo jiné podobné haraburdí.“

Přejel prstem po desce a s odporem se podíval na ušpiněné břicho.

„Dal jsem na tuhle expedici dvacet tisíc dolarů, pane Wiesi,“ dodal, zatímco se pořád díval na svůj prst. „Když jste mi řekl, že jste něco objevil, přiletěl jsem prvním letadlem, i když jsem měl důležitou schůzi a navzdory skutečnosti, že každý den mé nepřítomnosti stojí firmu obrovské peníze. A vy mi dáte kamenou bednu s mrtvolou?!“

„Vlastně vám ji ve skutečnosti nedám,“ zaváhal archeolog a začal si hrát s propletenými prsty. „Súdánské zákony týkající se vývozu památek jsou velmi přísné a...“

Ztichl pod tíhou byznysmena pohledu.

Do stanu nahlédlo několik studentů, ale když viděli probíhající scénu, okamžitě zase vycouvali. Tutka jim to neměl za zlé. Ostatně, každý z nich snil o své budoucnosti s vlastními vykopávkami a granty. A jejich budoucnost závisela ve stejné míře jak na známkách a profesorově mínění, tak na dobrých vztazích se sponzory, jako byl Czarnolaski.

Zdálo se, že archeolog nemůže spoléhat na nikoho kromě sebe samého a své vlastní hlavy, napěchované až po okraj mýty, legendami i obyčejnými táborákovými povídkami. Občas měl Tutka pocit, že jich je tam mnohem víc než skutečného vědění.

„Poslouchejte,“ řekl po chvíli přemýšlení. „Legenda tvrdí, že kdysi během lovu Placid narazil na jelena, v jehož paroží zářil zlatem Pánův kříž. To byl okamžik obrácení na víru a voják od té chvíle krácel cestou Kristovou, přestože tím přišel o všechny své výsady. Stal se nájemnou silou někde v Egyptě, až císař, který si nedokázal poradit s barbarskými nájezdy, přikázal vyhledat ho a znovu postavit do čela legií. Placid, už coby Eustach, se vrátil, a jak tvrdí legenda, podporován Božím dobrodiním, získal mnoho velkých vítězství. V té době měl také vidění, jež měla za následek vznik evangelia, v současné době se řadícího k apokryfům.“

Zatímco archeolog mluvil, Czarnolaski celou dobu přikyvoval. Sotva však Tutka skončil, v byznysmenově obličej se znovu objevil znechucený výraz.

„No a?“ zeptal se.

Profesor si rezignovaně povzdechl. Bůh mu byl svědkem, že se mu snažil říct pravdu. Teď už nezbývalo nic jiného než celému vědeckému světu dobře známý klasický bluf na sponzory.

„Existuje velká šance, že u jeho hrobu nalezneme indicie týkající se místa úkrytu Placidova obrovského majetku,“ řekl jedním dechem. Zašklebil se grimasou à la Jolly Roger a dodal: „Dnes by měl mít mnohamilionovou hodnotu.“

„A přísné súdánské zákony?“

„Kašleme na ně, uděláme to potichu.“

Czarnolaski se uvolnil, dokonce vycenil dokonale rovné zuby. Profesor Tutka – který ve skutečnosti nikdy v životě neslyšel o pokladech svatého Eustacha – dokonale věděl, jak cenný je tento úsměv. Po odečtení daní a podobných věcí představoval ekvivalent dvou týdnů v Súdánu, ve stanech uprostřed písku, dalších čtrnácti dnů vytřepávání škorpionů z bot a krků zale-

pených pískem jako vnitřek ozdobné láhve. Jednou větou – prodloužený čas bádání.

„Co kdybychom teď zašli ke mně a já bych vám povyprávěl o těch pokladech?“ navrhl, viditelně povzbuzený. „Vy první, pokud můžete.“

Přiblížil se k východu ze stanu a pootevřel ho, vypouštěje dovnitř oslnivé sluneční paprsky. Pustil byznysmena před sebe a pak se díval, jak muž kráčí tábořem a pokouší se od opasku odepnout satelitní telefon, v čemž mu výrazně překáželo mohutné břicho.

„Blbec,“ zabručel pod nosem.

Ještě jednou se zadíval na svůj skvělý objev, pořád ukrývající svůj obsah, s bronzovými skobami, které upevňovaly desku ke zbytku sarkofágu. Koukl se... a ztuhl.

Sarkofág obklopovala temnota, hustá jako mlha a ponurá jako hudba Black Sabbath. Jen jeho.

„Není nutné být nervózní,“ ozval se najednou příjemný mužský hlas vlevo od Tutky.

Archeolog se ohlédl a spatřil černě oblečeného muže se snědým obličejem, černými, rovně střiženými vlasy a postavou hodnou sportovce nebo modelu. Oblečení, které onen člověk měl na sobě, elegantní, se stojáčkem, naprosto jistě nepatřilo k nejlevnějším. Vlastně by se Tutka mohl vsadit, že jen na mužův černý golfový svetr by určitě padla celá jeho výplata.

„Kdo jste?“

„Splněný sen každého archeologa,“ odpověděl muž. „Milionář s vášní pro archeologii. Přišel jsem od vás odkoupit váš nález.“

Tutka vrhl kradmý pohled na sarkofág, který se teď skoro utápěl ve tmě. Byly vidět už jen rohy.

Co je to za pitomý trik? pomyslel si. A co je to vlastně za člověka?

„Sarkofág není na...“

Muž mávl rukou a Tutka najednou zjistil, že nemůže mluvit. Vyděšeně zvedl ruku k obličejí a přejel prsty po místě, kde měl ještě před chvílí ústa. Teď tam byla jen hladká kůže. Chtěl křičet a cítil, že zešílí, jestli to okamžitě neudělá.

Vždyť ty už jsi zešílel, promluvil hlas v jeho hlavě. Potřebuješ ještě nějaké další důkazy?

Ještě jednou si přejel dlaní po kůži, hledaje ústa, ale čím víc se snažil, tím víc tam nebyla.

Tajemný muž v černém poskytl archeologovi chvíli, aby si uvědomil novou situaci, a pak navázal na přerušovaný rozhovor.

„Nemám v úmyslu vás oklamat, pane profesore,“ řekl. „Za chvíli odsud odvezeme sarkofág, ale na jeho místě necháme kufřík. Bude v něm tolik peněz, že vám budou stačit na bádání až do zatracené Apokalypsy. Pokud si myslíte, že je to poctivá dohoda, prosím přikývněte.“

Tutka přikývl.

„Skvělé!“ rozzářil se muž. Doslova. Z jeho úst, nosu i očí náhle vytrysklo tak silné světlo, že byl archeolog nucen stisknout víčka, ale i tak záře pálila, jako by hleděl přímo do stowattové žárovky – jako kdysi, když po nelegální studentské demonstraci skončil na policii, místo na koleji.

Když znovu otevřel oči, muž v černém už tu nebyl. Ostatně, stejně jako sarkofág. A profesorova ústa, která se jaksí nevrátila na své místo.

Zato se objevil černý kufřík stojící na dřevěných paletách. Uvnitř, na sametem vystlaném podkladu ležely dva svazky bankovek. Malé, sotva pár tisíc dolarů.

A tohle má stačit až do Apokalypsy? prolétlo Tutkovi hlavou.

Část první

PROSTĚ TEDDY

Kapitola první

New York

Prostě Teddy miloval jízdu na kolečkových bruslích. A New York. A ze všeho nejvíc, pokud se dalo věřit novinovým rozhovorům, miloval jízdu na kolečkových bruslích po New Yorku. V dopravní špičce.

Vypadal úplně obyčejně – štíhlý šestnáctiletý nebo sedmnáctiletý kluk s vlasy ostříhanými ve výšce dolní čelisti, oblečený do volných kalhot a mikiny s kapucí. Značkový batoh, v uších sluchátka. Když se protahoval mezi auty stojícími v dopravní zácpě na Broadwayi, jen výjimečně zlehka zavadil o něčí zrcátko. Prostor jako by se nepostřehnutelně roztahoval podle jeho potřeb.

Lidé – ti, kteří si všímali i něčeho jiného než svého vlastního hamburgeru – ho vesele zdravili a on jim někdy odpovídal mávnutím a občas se jen vesele usmál. Pak – využívaje změnu barvy semaforu, ke které došlo vždycky, když byl v polovině broadwayského úseku – se Teddy chytil nárazníku nejbližšího taxíku a jel tak, udržuje rovnováhu, asi sto metrů, aby potom vklouzl do Sto desáté a uháněl dál k Central Parku.

Policista sedící na čelní masce služebního auta zaparkovaného pod billboardem s Teddyho fotografií chlapci vesele zasalutoval. Teenager mu zamával.

* * *

Nedlouho poté, přesně čtvrt hodinu po dvanácté, Prostě Teddy prošel otáčecími dveřmi budovy GoodTV. Už neměl na nohou brusle. Vyměnil je před vstupem dovnitř za tenisky. Vytáhl sluchátka z uší, ale přehrávač nechal hrát, díky čemuž každý, kdo šel kolem, věděl, co poslouchá nejpodnikavější teenager na světě. Málokdo ale poznal Satrianiho „Surfing with the Alien“.

„Dobrý den, pa...“ začal portýr, usměvavý stařík s bílými vlasy a hlubokým dolíčkem v bradě, jenže chlapec ho gestem zadržel.

„Prostě Teddy, pane Korczyński.“ Jako jediný v celé budově dokázal správně vyslovit emigrantovo jméno. „Mohl bych si u vás do večera nechat brusle? Moc vás prosím.“

„Ale samozřejmě, pane... ehm, Teddy. Jako vždycky.“

Chlapec se usmál. Než portýrovi předal batoh, vytáhl z něj malý leták.

„Děkuji. Kdybych pro vás mohl něco udělat, neostýchejte se říct si přímo.“

„Vlastně...“ Stařík se pozorně rozhlédl, aby se ujistil, že je nikdo neposlouchá, a pak sklonil hlavu k chlapci. „Něco by tu bylo, Teddy. Je mi hloupé o to prosit, ale...“

„Co se stalo, pane Korczyński?“

„Chtěl jsem se zeptat, jestli... mám trochu úspor a nevím, kam bych je... ehm, měl uložit...“

„Zbrojní průmysl.“ Prostě Teddy se usmál a pokrčil rameny. *Jenom tohle?* říkalo ono gesto. „Je to bezesporu nejjistější investice. A můžete při té příležitosti splnit svou občanskou povinnost a poskytnout naší vládě nějaký ten cent na lepší a lepší technologie.“

„Zbrojní průmysl, ano?“ Portýr vytáhl z kapsy zápisník a tužku. „Ale co konkrétně? Která firma?“

„Ještě dnes vám pošlu detailní rozpis,“ odpověděl Teddy vesele a vyrazil k výtahu. „Ještě jednou děkuji, že se mi postaráte o brusle.“

Sotva došel k výtahům, ozval se zvonek a dveře kabiny se otevřely dokořán. Chlapec vešel dovnitř.

* * *

Nahoře zjistil, že schůze už začala.

„Čekají na tebe, Teddy,“ řekla korpulentní padesátiletá černoška pracující v GoodTV jako hlavní sekretářka. „A v salonku pro hosty čeká pan Yakamoto alespoň na vstupní rozhodnutí. Musíš si pospíšet, protože létá výhradně japonskými aerolinkami a letadlo mu letí za tři hodiny. Bojí se, že to nestihne a že to jeho firmu bude stát dodatečné náklady.“

Prostě Teddy se podíval na hodinky. Zahanbeně zjistil, že má více než čtyřicetiminutové zpoždění.

„Do háje, dneska jsem měl ty brusle nechat na pokoji!“ plácl se do čela. „No, přinejhorším poletí na letiště helikoptérou ze střechy, pokud to bude nutné. A jestli to nestihne, uhradíme veškeré náklady. Ale stejně běžím. Hodíš mi do zasedačky kolu a hot dog?“

Susie vycenila bílé zuby.

„Jasně, zlato.“

Prostě Teddy popadl papírovou složku ležící na stole a rozběhl se do konferenčního sálu.

Sotva vešel, ovanula ho vůně dýmkového tabáku, sladká směs višně a vanilky. Teddy tu vůni měl rád a kromě toho se snažil zachovat veškeré tradice z dávných dnů, kdy byl ještě majitelem Prostě Bob. Patřilo k nim právě kouření dýmek a objednávání jídla do konferenčního sálu. Vytvářelo to příjemnou atmosféru nezávazného přátelského setkání.

„Dobrý den, pánové!“ zvolal a usadil se na své místo v čele stolu. „Omlouvám se všem za zpoždění.“

Členové rady se rozesmáli, jako by řekl dobrý vtíp. Někdo pronesl, že se nic neděje, kdosi další připomněl,

že když se tehdy opozdil on, to bylo tehdy skutečně zpoždění...

„Ano, Marku... pamatujeme si to,“ přerušil ho Teddy. „No, když už jsem tady, tak co máme dnes v plánu?“

Přelétl zrakem po shromážděných lidech. Kdokoli z nich – jen tak, na první pohled – mohl být jeho otcem nebo dědečkem. V podstatě všichni s výjimkou tlustého Charlieho Turnera, společníka z Nebrasky, na sobě měli obleky, ale skoro nikdo si nevzal kravatu. Dalo by se to považovat za úspěch dvou generací předsedů. Obrovský krok na cestě k *Prostě*...

„Začněme panem Yakamotem,“ navrhl Ben Kaufman, právník sedící po jeho pravé ruce, s tváří jako ukradenou z Munchova obrazu. „Sedí v salonku pro hosty a hodně spěchá. Zdá se, že další suši už by si chtěl dát doma.“

Účastníci schůzky znovu vybuchli smíchy a právník přisunul k chlapci dva listy papíru.

Záležitost se týkala podmínek, za nichž měla GoodTV převzít asijský koncern Shicho – tokijské mediální impérium, v současné době ve fázi postupujícího úpadku. Představovalo životní práci dvou generací rodiny Yakamotových, takže nebylo divu, že host sedící v salonku bral celou záležitost velmi osobně. Dokonce s sebou přivezl sadu ostrých nástrojů a přítele s mečem pro případ, že by mise byla neúspěšná.

Prostě Teddy se pečlivě začel do podaných dokumentů. V jednom z nich byla shrnuta očekávání asijských partnerů, v druhém nabídka GoodTV. Už jen z jejich rozdílu by bylo možné nakrmit celou Etiopii... Nebo přinejmenším objednat všem Etiopanům dobrou večeři o několika chodech.

Když ta čísla porovnával, Susie přinesla do konferenčního sálu táč s plechovkou koly a hot dogem. Tur-

ner využil příležitosti, objednal si činu a zároveň přítomné pobavil vtípem o tom, proč mají Číňané šikmé oči a co to má společného s rýží. Ostatní, pochopitelně, zareagovali se sobě vlastní tolerancí.

Nakonec Teddy odložil dokumenty a přisunul si tác.

„Podle mě,“ řekl a kouzl do hot dogu, „vypadá celá věc následovně. Pan Yakamoto přišel s férovou nabídkou, která chrání jeho zaměstnance a zajišťuje odpovídající pozici i jemu samotnému. Zaslouží si ji, protože od základu vybudoval největší mediální impérium v Japonsku.“

Napil se koly a přelétl pohledem po ostatních. I to byl důsledek dlouholetého úsilí – nikdo ho nepřerušoval, dokud nedokončil myšlenku.

„Na druhou stranu,“ pokračoval, když polkl, „musí náš koncern dbát o co největší profit pro své akcionáře. Právě proto je pro nás nejvýhodnější nabídka z našeho dokumentu.“

Zvedl dotýčný papír a zamával jím nad hlavou.

„Jednou větou: patová situace,“ prohlásil viditelně rozčarovaný Kaufman. Od zázračného dítěte očekával zázrak, ne opakování očividných věcí. I když, na druhou stranu, z prázdného ani Šalamoun nenalije. „Když je to tak, pak myslím, že je nejvyšší čas, aby pan Yakamoto...“

„Ne tak rychle!“ Prostě Teddy se ještě jednou podíval na oba papíry, načež je složil a strčil si je do kapsy. „Na japonském trhu mi velmi záleží, takže předpokládáme, že se obě nabídky shodují, a připravme smlouvu. Rozdíl pokryji z vlastních zdrojů.“

Otočil se a usmál se na zaskočeného Kaufmana.

„Předpokládám, že to vyřídíme asi za hodinku, co vy na to? Náš host musí stihnout letadlo.“

Pozvedl k ústům plechovku s kolou, ale než se napil, dodal:

„A chci, aby už tento týden kanály Shicho vysílaly mé programy, ano? Nejvyšší čas postarat se o jejich žluté duše.“

Členové nejuvolněnějšího představenstva na světě mohli na ten žert zareagovat jen jedním jediným způsobem...

* * *

„Potřebuji chvilku pro sebe,“ řekl Susie, když procházel kolem jejího stolu. „Můžeš během nejbližší čtvrt hodiny do mé kanceláře nikoho nepouštět? V žádné záležitosti.“

Sekretářka přikývla, což bylo pro Teddyho dostatečnou zárukou, že bude mít klid. Svého času pracovala Susie jako kaskadérka a pak po mnoho let jako členka ochranky. Dokonce i teď, se svou postavou a ve svém věku, dokázala být opravdu hrozivá. V její ruce se i sešíváčka stávala vražednou zbraní.

Prostě Teddy vešel do své kanceláře a zavřel dveře. Rozhlédl se po prostorném, ale přitom útulném interiéru připomínajícím spíše vnitřek lovecké chaty než kancelář geniálního teenagera. Stěny měly dřevěné obklady, na podlaze ležely předložky ze zvířecích kožšin. Vlevo, u obrovského okna, stál masivní dubový pracovní stůl – přesně naproti elegantnímu krbu, nad nímž visel portrét Prostě Boba, jako vždy s přihloupě vyceněnými zuby.

Jen obsah polic zabírajících všechny zdi se do interiéru příliš nehodil – ve vyrovnaných řadách na nich stála DVD s filmy všech možných žánrů. Od romantických po horory, od rodinných kreslených po tvrdé porno. Stovky, možná tisíce disků.

Prostě Teddy prošel kanceláří, načež se posadil na místo za stolem. Zapnul počítač a pohodlně se uvelebil, dal si ruce za hlavu a nohy položil na stůl.

„Tak dobře,“ řekl prázdné místnosti. „Máme nějaké zprávy?“

Na okamžik se nic nedělo, ale chlapec viditelně neočekával okamžitou odpověď. Počítač místo aby zahrál uvítací melodii, představil se hlasem Alana Rickmana jako Metatron, Boží hlas. Byla to samozřejmě scéna z filmu „Dogma“, tak plného majestátu – pokud samozřejmě pomineme finále, slapstick –, že si Teddy vzpomněl na staré časy. Na dny, kdy Metatron skutečně promlouval ve jménu Božím. Nejmladší předseda na světě se při té vzpomínce usmál.

„Tak co? Jak dlouho mám čekat?“ zeptal se ještě jednou. „Protože se za chvíli musím vrátit na jednání a...“

V koutě u krbu se setmělo a po chvíli se z šedivé mlhy vytvaroval muž. Úplná materializace mu chvíli trvala, ale nakonec získal podobu snědého muže v elegantním oblečení se stojáčkem.

„Jsem zde, pane,“ řekl a sklonil hlavu v pokorné úkloně. „A přináším dobré zprávy.“

Prostě Teddy sundal nohy ze stolu.

„Jak dobré?“ zeptal se.

„Ty nejlepší, pane.“ Muž v černém se usmál. „Nalezli jsme čtvrtého.“

„Tak to je opravdu dobrá zpráva,“ prohlásil Prostě Teddy. Pokud cizinec očekával nějaké zvláštní nadšení, velmi se přepočítal. V chlapcově tváři totiž nebyl ani stín radosti. Dokonce vypadal trochu smutně. „Škoda že už nestihnu z Yakamota vytáhnout raná Kurosawova díla. Mám jenom nějaké mizerné ripy.“

„Pane, můžeme přece počkat, až...“

„Ne!“ zavrtěl chlapec hlavou a stiskl tlačítko interkomu.

„Susie, oznam radě, že jsem musel neodkladně odejít,“ řekl do mikrofону. „Další rozhodnutí ať přijmou sami. Ať už rozhodnou jakkoli, já je podpořím.“